MÂZÎ FİİL ÇEKİMİ (Dİ’Lİ GEÇMİŞ ZAMAN)

dikkat

Burada di’li geçmiş zamanda basit fiil çekimi verilmiş olup, fiil türleri ve diğer çekimler ikinci bölümde verilecektir.

تَصْرِيفُ الفِعْلِ الماضي

Mâzî Bir Fiilin Örnek Çekim Tablosu

(كَتَبَ, *ketebe*, yazdı)

Çoğul (Cem‘)	İkil (Tesniye)	Tekil (Mufred)			
هُمْ كَتَبُوا Onlar yazdılar	هُما كَتَبَا O ikisi yazdılar	هُوَ كَتَبَ O yazdı	Eril (muzekker)	Gâib	Üçüncü şahıs
هُنَّ كَتَبْنَ Onlar yazdılar	هُما كَتَبَتَا O ikisi yazdılar	هِيَ كَتَبَتْ O yazdı	Dişil (muennes)	Gâibe	
أَنْتُمْ كَتَبْتُمْ Sizler yazdınız	أَنْتُما كَتَبْتُمَا Siz ikiniz yazdınız	أَنْتَ كَتَبْتَ Sen yazdın	Eril (muzekker)	Muhâtab	İkinci şahıs
أَنْتُنَّ كَتَبْتُنّ Sizler yazdınız	أَنْتُما كَتَبْتُمَا Siz ikiniz yazdınız	أَنْتِ كَتَبْتِ Sen yazdın	Dişil (muennes)	Muhâtaba	
نَحْنُ كَتَبْنَا Biz yazdık		أَنا كَتَبْتُ Ben yazdım	Eril-Dişil (muzekker-muennes)	Mutekellim	Birinci şahıs

dikkat

- İkinci şahıslarda zamirin sonundaki harekeli te’nin fiilin sonuna hep eklenmiş olduğunu ve üçüncü çoğul şahıs dişilden itibaren fiilin son harfinin sukûn ile harekelendikten sonra bu eklemelerin yapılmış olduğunu fark ediniz.
- Üçüncü şahıs eril çoğullarda çoğul vâvından sonra bir elif harfi getirilir. Bu elif, fiilin okunuşunda dikkate alınmaz. Yani fiil *ketebuvâ* biçiminde değil *ketebû* biçiminde okunur.
- Yukarıdaki tabloda yer alan her bir fiil çekimi, başında kullanılmış olan zamirle birlikte okunduğunda anlamlı bir cümle olmaktadır.

Sıkça kullanacağınız bazı fiiller;

ذَهَبَ (*zehebe*) gitti

جَلَسَ (*celese*) oturdu

دَخَلَ (*dahale*) girdi

خَرَجَ (*harace*) çıktı

شَرِبَ (*şeribe*) içti

تَعِبَ (*ta‘ibe*) yoruldu

دَرَسَ (*derese*) ders çalıştı, okudu

عَلِمَ (*‘alime*) bildi

فَتَحَ (*feteha*) açtı

سَمِعَ (*semi‘a*) işitti

Öğrenme Çıktısı

4 Di'li geçmiş zaman kipinde basit fiil çekme becerisi edinebilme

Araştır/ Tekrarla 4

Yukarıdaki fiil çekimini üç kere defterinize yazınız ve ezberleyiniz, diğer örnek fiillerden üç tanesini seçerek di'li geçmiş zaman olarak tüm şahıslarla çekimini defterinize yazınız.

İlişkilendir/ Karşılaştır

Arapça ve Türkçedeki di'li geçmiş zaman çekimini karşılaştırınız, Türkçede "birinci tekil şahıs", Arapçada ise "üçüncü tekil şahıs" ile başladığını, Arapçada hem eril hem dişil hem de ikil formlar için fiil çekimi olduğunu fark ediniz.

Anlat/ Paylaş

Arapçada di'li geçmiş zamanda fiil çekimi konusunda öğrendiklerinizi arkadaşlarınızla paylaşınız.